

تزریق ۱۶۰ میلیون دز واکسن کرونا تحولی بی نظیر در دولت سیزدهم

رویا نوری

مهم‌ترین موضوعی که در وزارت بهداشت در دولت سیزدهم اهمیت داشت، بحث شیوع و همه‌گیری ویروس کرونا بود. این ویروس همه چیز را تحت تأثیر قرار داد. در حوزه سلامت که کووید ۱۹ آن را به نوعی متحول کرد. اقدامات اثرگذاری در راستای اجرای تولید واکسن، واکسیناسیون گسترده و سراسری و به نوعی مهار ویروس کرونا و به صفر رساندن آن در خرداد ۱۴۰۱ انجام شد.

در کارنامه یک ساله وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اقدامات گسترده‌ای برای ارتقای سلامت و آموزش پزشکی انجام شد که البته مهم‌ترین و اولویت اصلی این وزارتخانه در دولت سیزدهم مهار ویروس کرونا بود.

در بخش کنترل و مهار ویروس کرونا مهم‌ترین اقدام واکسیناسیون سراسری و همگانی علیه این ویروس بود که به میزان ۱۶۰ میلیون دز واکسن به مردم تزریق شد که در نتیجه آن، آمار روزانه جان‌باختگان کرونا از ۷۰۰ نفر در زمان تحویل دولت سیزدهم به تکرر کمی و سپس به صفر رساندن این ویروس بود.

در این دولت اقدام دیگری که در بخش مهار ویروس کرونا به‌خوبی انجام شد، این بود که استان‌های پرخطر این بیماری از ۲۸ استان در زمان تحویل دولت سیزدهم در مرداد ۱۴۰۰، به صفر نفر در زمان فعالیت این دولت رسید. از آنجا که در روزهای پایانی مرداد و ابتدای شهریور ۱۴۰۰ روزانه بیش از پنج هزار بیمار کرونایی شناسایی و ۷۰۹ نفر فوت می‌کردند، اکنون در یک سال فعالیت دولت مردمی این آمار بستری و مرگ ناشی از کرونا روند چشمگیر کاهش دارد.

تولید ۱۴ میلیون و ۸۶۱ هزار و ۹۴۰ دز واکسن پاستوکوک و پاستوکوک‌پلاس در دوران پاندمی ویروس کووید ۱۹ و نیاز فوری کشور به واکسن مؤثر و معتبر، توسط انستیتو پاستور با همکاری شرکت فینلای کوبا از مهم‌ترین اقدامات وزارت بهداشت در این دولت بود.

تشکیل کمیته علمی مبارزه با ویروس کرونا با شرکت ۶۰ پزشک و دانشمند درجه اول کشور و تدوین دستورالعمل‌های علمی و کشوری درمان کرونا، طراحی و ساخت کیت تشخیص امیکرون، افزایش دوبرابری تخت‌های آی‌سی‌یو اطفال (در زمان پیک سویه امیکرون)، واکسیناسیون بیش از دومیلیون و ۵۰۰ هزار از اتباع و مهاجران، حمایت از تولید شش واکسن داخلی، افزایش دسترسی و بهره‌مندی عادلانه از خدمات بهداشتی درمانی مرتبط با کووید ۱۹ در سراسر کشور شامل توزیع متمرکز هزار و ۹۹۳ نفر پزشک، توزیع متمرکز ۵۳۸ نفر دندانپزشک، به‌کارگیری ۲۲ هزار و ۹۹۴ نفر سایر رشته‌ها از دیگر اقدامات یک‌ساله در حوزه کنترل کروناست.

عکس: ایمان طاهری، مهر

مجموع واکسن‌های وارداتی و داخلی در ایران ۲۰۷ میلیون و ۹۸ هزار و ۱۸۳ دز است که بیش از ۱۵۰ میلیون دز واکسن توسط مردم ایران استفاده شده است.

آمار واکسن‌های خریداری شده در دوران کرونا

بر اساس آمارهای سازمان غذا و دارو، آمار واکسن‌های خریداری شده به تفکیک (دز) شامل ۹۶۳ هزار دز آسترانکا کوبل دارو، چهارمیلیون و ۴۱۰ هزار و ۲۰۰ دز واکسن اسپوتنیک، ۱۱۲ میلیون دز سینوفارم هلال، سه میلیون و ۶۲۸ هزار و ۸۰۰ دز آسترانکا کواکس، ۱۲۵ هزار واکسن بهارات، ۱۰ میلیون و ۱۲۰ هزار و ۱۰۲ دز واکسن سینوفارم امارات، سه میلیون و ۳۴۵ هزار و ۶۰۰ دز سینوفارم کواکس که جمع این واکسن‌ها ۱۳۴ میلیون و ۱۱۵ هزار و ۷۰۲ دز واکسن وارداتی است.

۲۸ میلیون دز واکسن اهدایی

همچنین واکسن‌های وارداتی اهدایی نیز شامل ۵۰ هزار اسپوتنیک اهدایی صربستان، هشت میلیون و ۴۶۰ هزار و ۷۹۶ دز سینوفارم اهدایی، ۱۹ میلیون و ۵۵۱ هزار و ۲۳۰ دز واکسن آسترانکا و یک میلیون دز بهارات اهدایی بوده است که مجموع این واکسن‌های اهدایی ۲۸ میلیون و ۶۴۸ هزار و ۲۶ دز بوده است.

استفاده از واکسن‌های داخلی با ۴۴ میلیون دز

در مدت واکسیناسیون کرونا در ایران، آمار واکسن‌های داخلی ۴۴ میلیون و ۳۳۴ هزار و ۴۵۵ دز بوده است که بر اساس تفکیک، ۱۵ میلیون دز واکسن کووایران برکت، ۱۴ میلیون و ۴۶۰ هزار دز واکسن پاستوکوک، هشت میلیون دز واکسن سیناژن، چهارمیلیون و ۷۷۷ هزار و ۸۰۰ واکسن رازی کوپارس، یک میلیون و ۳۴۰ هزار و ۹۱۵ دز واکسن نورا، یک میلیون و ۶۲۰ هزار و ۴۶۰ دز واکسن فخرا در این مدت استفاده شد.

بیش از ۵۷ میلیون واکسن ذخیره داریم

با توجه به اینکه ۲۰۷ میلیون و ۹۸ هزار و ۱۸۳ دز واکسن داخلی و وارداتی در کشور وجود داشت، تاکنون بیش از ۱۵۱ میلیون دز آن استفاده شده و بیش از ۵۷ میلیون دز برای استفاده مردم موجود است تا با استقبال مردم از دزهای دوم و سوم برای تزریق این افراد مورد استفاده قرار گیرد.

در حال حاضر بیش از ۱۴ میلیون نفر هنوز واکسن کرونا را تزریق نکرده‌اند، هفت میلیون نفر دز دوم و ۲۹ میلیون نفر برای تزریق دز سوم واکسن کرونا اقدامی نداشته‌اند. شاید اگر این افراد هم برای تزریق واکسن اقدام کنند، دیگر مهار کرونا به یک واقعیت تبدیل شود و آندمیک یا بومی شدن کرونا در ایران رقم بخورد.

دولت سیزدهم با برنامه‌ریزی و اقدامات خود باعث شد منحنی آمار فوتی‌های ناشی از کرونا روند نزولی داشته باشد و سه نوبت شاهد روز صفر مرگ کرونایی هم بودیم که اینها همه زمینه امید بیشتر برای مهار کامل کروناست تا روزی که شعار «کرونا را شکست خواهیم داد» محقق شود.

شروع شد، اما تعداد واکسن به حدی پایین بود که حتی دز اول هم به دست این افراد هم نمی‌رسید. گویی داغ سنگین کرونا با نبود واکسن مورد نیاز همخوانی داشت؛ چون هرچه تعداد واکسن کمتر به کشور وارد می‌شد، مرگ‌ها بیشتر می‌شد. ادعایی برای ثبت سفارش واکسن در دولت گذشته به گوش می‌رسید و اینکه آمار زیادی از واکسن‌های خارجی برای تزریق وارد ایران می‌شود؛ با این حال، بر اساس آمارهای موجود، صحت نداشت و آمار واردات و ثبت سفارش نتیجه‌ای درست نداشت.

ثبت سفارش فقط ۲۶ میلیون دز واکسن در دولت گذشته است. بهرام دارایی، رئیس سازمان غذا و دارو، درباره ثبت سفارش واکسن در دولت گذشته و دولت سیزدهم به همه این ادعاها برای واردات و ثبت سفارش واکسن پایان داد و گفت: در دولت گذشته تعداد ثبت سفارش واکسن کرونا تا قبل از ۱۴ مرداد ۱۴۰۰ و تشکیل دولت سیزدهم، فقط ۲۶ میلیون و ۵۲۴ هزار و ۶۱۰ دز بوده است.

وی اظهار کرد: این در حالی است که پس از ۱۴ مرداد ۱۴۰۰ و با تشکیل دولت سیزدهم، اقدامات مؤثری انجام شد و در این راستا ۱۳۵ میلیون و ۴۷۵ هزار و ۳۹۰ دز واکسن ثبت سفارش شده که این رقم با اقدامات دولت دوازدهم فاصله زیادی دارد.

اینکه هر روز جان مردم به‌خاطر دلتاویروس در خطر بود، بر هیچ‌کس پوشیده نیست و همه مسئولان بر واردات واکسن تأکید داشتند، اما سهل‌انگاری در واردات واکسن درد مردم را بیشتر کرد تا اینکه با شروع به کار دولت سیزدهم در مرداد ۱۴۰۰ گام‌های نخست برای ثبت سفارش و واردات واکسن چنان محکم به زمین زده شد که مهار کرونا را با چشم خود دیدیم.

زنگ خطر ویروس کرونا چنان در گوش‌ها می‌پیچید گویی نسخه اصلی آن تزریق واکسن است و ورود واکسن‌های خارجی و تولید داخل می‌توانست از صداهای نابهنجار آن بکاهد. خبر از واردات واکسن با حجم بالا شنیده می‌شد تا مردم را از دست این ویروس نامرئی نجات دهد و تسکینی برای دل مردم داغدار شود.

واردات واکسن کرونا با رقم بیش از ۱۶۲ میلیون دز

آمار تعداد کل واکسن‌های واردشده در دولت دوازدهم و سیزدهم نیز درخور تأمل است؛ چون تعداد کل واکسن واردشده قبل از ۱۴ مرداد ۱۴۰۰ و هم‌زمان با تشکیل دولت سیزدهم فقط ۱۸ میلیون و ۷۵۴ هزار و ۶۱۰ دز واکسن بوده، در حالی که جمع کل واردات واکسن بعد از ۱۴ مرداد ۱۴۰۰ و در دوران دولت سیزدهم به رقم ۱۴۳ میلیون و ۲۴۵ هزار و ۳۹۰ دز واکسن رسیده است.

از ابتدای شیوع ویروس کرونا تاکنون جمع کل واکسن‌های وارداتی به ایران ۱۶۲ میلیون و ۷۶۳ هزار و ۷۲۸ دز و جمع واکسن‌های داخلی نیز ۴۴ میلیون و ۳۳۴ هزار و ۴۵۵ دز بوده است.